

Kunnskapsdepartementet
Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo, 14.08.2015

Vår ref.
59538/HS04

Deres ref.
15/3111-

Høring- endring av modell for styring og ledelse med mer i universitets- og høyskolesektoren

Arbeidsgiverforeningen Spekter gir med dette en uttalelse i forbindelse med høring om endring av modell for styring og ledelse med mer i universitets- og høyskolesektoren.

Vi vil konsentrere vårt høringssvar omkring modellen for styring og ledelse, beskrevet i høringsbrevets kapittel 1.

Spekter mener at forslagene til endringer er i en positiv *retning*. Forslaget tydeliggjør at hovedregelen skal være ekstern styreleder og at rektor skal være tilsatt av styret. Forslaget gjør det også enklere med en overgang fra valgt rektor (som også er styreleder) til ansatt rektor (og ekstern styreleder) for de institusjonene der dette er aktuelt ved at det foreslås alminnelig flertall i styret, i stedet for 2/3-dels flertall, for å få dette til.

Selv om Spekter støtter *retningen* i forslaget understreker vi allikevel at vi gjerne skulle sett at forslaget gikk lengre, og at det ble lovfestet en ordning med ekstern styreleder og ansatt rektor for *alle* institusjoner.

I all styring og ledelse er det viktig med klarhet i roller og ansvarsområder. Universitets- og høyskolesektoren bør ikke være noe unntak fra dette. Prinsippet må også i denne sektoren være at eier bestemmer hvem som skal være styreleder, og så er det styrets ansvar å ansette øverste administrative leder (rektor), som så rapporterer til styret og styrets leder. En valgt rektor som samtidig er styrets leder bryter med dette prinsippet.

Det er vanskelig å finne argumenter som skulle tilsi at det skulle være noe annerledes innenfor høyskoler og universiteter enn i resten av samfunnet, og mange institusjoner har da også valgt en modell for styring og ledelse med styreleder oppnevnt av eier og ansatt rektor. Selv for virksomheter der faglig autonomi og frihet er helt sentrale prinsipper så gjelder en slik modell for styring og ledelse, for eksempel innen helsesektoren, medievirksomheter, etc.

Universitets- og høyskolesektoren skal gjennom krevende fusjons- og omstillingsprosesser som vil kreve mye ledelsesmessig oppmerksomhet ved den enkelte institusjon. En rektor som er ansatt etter kvalifikasjonsprinsippet, der lederegenskaper, kunnskap om sektoren, endringskompetanse og økonomistyring er vektlagt, er med på å sikre at institusjonen og sektoren som helhet utvikler seg i tråd med samfunnets behov og politiske prioriteringer.

Mange universiteter og høyskoler spiller en viktig nasjonal og regional rolle, og mange er også viktige aktører i internasjonal sammenheng. Sett i sammenheng med de strukturendringene som er igangsatt, og som i stor grad er et resultat av regjeringens politikk, så bør derfor eier og politiske myndigheter sikres gode muligheter for styring av sektoren. Ønsket retning på utviklingen bør da være et sentralt element ved ansettelse av rektor.

En valgt rektor som samtidig er styreleder fører dessuten til at svært mye ansvar og myndighet samles hos en person. Det er problematisk at en slik modell i realiteten fører til at en person fører tilsyn med seg selv.

Spekter støtter ellers alle de foreslåtte endringer i høringsbrevet.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Olav Wendelbo Kvam
Fagsjef